

Premiera predstave V iskanju izgubljenega jezika

RADIO SLOVENIJA 1, 15.11.2024, DANES DO 13-IH, 13:12

BENJAMIN JERAM (voditelj)

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica je bila sinoči premiera predstave V iskanju izgubljenega jezika. Uprizoritev izvirnega dramskega besedila Gorana Vojnoviča, je drugi del trilogije Nezmožni umreti, ki nastaja v koprodukciji z Mittelfestom in kot del Evropske prestolnice kulture. Krstno uprizoritev komične drame, ki se poigrava z jezikom in njegovim razumevanjem ali nerazumevanjem, si je ogledala Kaja Novosel.

KAJA NOVOSEL (novinarka)

Materni jezik je že davno prekrit z drugim jezikom in se razkrije ob možganski kapi Giuseppeja oziroma Marjana Ramovša postane sprožilec družinske drame in element mnogih zabavnih presenečenj. Goran Vojnovič s svojim prepoznavnim slogom zna vtakati elemente komike tudi v najresnejše teme, kot so boleče vprašanje identitete ali pa družinskega nasilja, ki s tem ni problematizirano in izzveni kar nekoliko prelahkotno. Čeprav gre v osnovi za zgodbo o ponovnem srečanju dveh ideološko različnih bratov, se dogajanje na izpraznjenem odru in s simbolno viseče vejo bolj osredinja na male drame v družinski celici Marjanovega še vedno slovenskega brata. Aleš Valič v vlogi Staneta Ramovša, najbolj učinkovito plasti svoj lik in izkorišča komične nastavke besedila. Uprizoritev se iz dogajanja v 60. letih prejšnjega stoletja ves čas vrača v nedefinirano zdajšnjost, kar je zanimiv princip antispominjanja, kjer nič ni zares zanesljivo. Stalno izmikanje točnemu in realnemu poteku dogodkov funkcionira kot prevpraševanje predstave same in če ta vsebinsko odgovori na zastavljena vprašanja o spominu, jeziku in družinskih vezeh, na drugi strani pušča nekaj odprtih konceptualnih in uprizoritvenih vprašanj, s koncem pa v zrak obstane tudi premislek, zakaj to zgodbo sploh uprizarjati. Izkaže se, da je prava dilema v resnici to, v katerem jeziku molčimo, ko na to vprašanje ne odgovorimo.